

POSTANOWIENIE

15 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 15 września 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A. S.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności
Intelektualnej

z 9 lutego 2022 r., VII AGa 126/21,

**1. odrzuca skargę kasacyjną co do punktu I. zaskarżonego
wyroku;**

**2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w
pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji powódki A. S. i pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego „P.” w W. sprostował oczywistą niedokładność zaskarżonego wyroku częściowego w sposób określony w sentencji (pkt I), zmienił punkt 2 zaskarżonego wyroku w części, zasądzając dodatkowo na rzecz powódki odsetki ustawowe w sposób określony w sentencji (pkt II), oddalił apelację powódki w pozostałej części (pkt III) i oddalił apelację pozwanego (pkt IV).

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną pozwany w zakresie punktów I, II i IV, wnosząc o jego zmianę, ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zakresie, w jakim skarga kasacyjna odnosiła się do rozstrzygnięcia o sprostowaniu zaskarżonego apelacją wyroku (pkt I), podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 398¹ § 1 k.p.c.).

W zakresie, w jakim skarga okazała się dopuszczalna, należało wskazać, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. W obszernych motywach wniosku wskazał, że Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko, według którego właściciel może żądać odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z niej, przy czym ograniczeniem takim jest także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, opierając się na wykładni art. 129 ust. 2 p.o.ś. sprzecznej z interpretacją przyjętą w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2022 r., III CZP 80/22, OSNC 2022, nr 11, poz. 106. Ponadto, zdaniem pozwanego, żadne z ograniczeń przewidzianych dla

nieruchomości położonych w strefie Z1 i Z2 ograniczonego obszaru użytkowania dla Portu Lotniczego [...] w W. nie odnosi się do nieruchomości powódki ze względu na jej warunki fizyczne, a tym samym powództwo powinno podlegać oddaleniu bez prowadzenia postępowania dowodowego.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 83, z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym znaczeniu – oczywiście uzasadniona.

Podłożem wniosku była niezgodność stanowiska Sądu Apelacyjnego z poglądem wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2022 r., III CZP 80/22. Zarazem, z rozważań wniosku wynikało, że wykładnia przyjęta w powołanej uchwale nie stanowi jedynej prezentowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a wyrażone w niej zapatrywanie nie miało przed jej podjęciem dominującego charakteru. Dość wskazać w tej mierze, że w licznych orzeczeniach wydanych przed podjęciem rozważanej uchwały Sąd Najwyższy stwierdzał, że już samo utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania jest równoznaczne z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, ponieważ prowadzi do zawężenia granic prawa własności i – jeżeli skutkuje obniżeniem wartości nieruchomości – uzasadnia roszczenie odszkodowawcze na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. (por. zamiast wielu i tylko w nowszym orzecznictwie – wyroki

Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2020 r., I CSK 688/18, z dnia 9 września 2021 r., I CSKP 112/21 i z dnia 24 marca 2022 r., II CSKP 261/22, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2020 r., I CSK 11/20, z dnia 28 października 2020 r., II CSK 334/20, z dnia 19 marca 2021 r., I CSK 662/20, z dnia 17 listopada 2021 r., II CSK 86/21 i z dnia 9 grudnia 2021 r., II CSK 326/21). W samej zaś uchwale z dnia 7 kwietnia 2022 r., III CZP 80/22, podniesiono, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyróżnić można w rozważanej materii dwa stanowiska, przy czym w szeregu orzeczeń Sąd Najwyższy wyraził pogląd, w myśl którego samo utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania powoduje obniżenie wartości nieruchomości, a tym samym szkodę podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 p.o.ś.

W związku z tym, już *prima vista* nie można uznać, aby zaskarżony wyrok, mógł być uznany za oczywiście nieprawidłowy, skoro nawiązywał do jednego z nurtów orzeczniczych szeroko i przez dłuższy czas prezentowanego w judykaturze Sądu Najwyższego, za którym przemawiają trudne do lekceważenia argumenty. Jest tak tym bardziej, jeżeli wziąć pod uwagę, że wyrok ten został wydany przed podjęciem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2022 r., III CZP 80/22, uznawanej przez pozwanego za „przełomową”. Na brak oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wskazywała ponadto obszerność wywodów wniosku w powiązaniu z tymi jego fragmentami, które klarownie ujawniały niejednoznaczny i sporny wynik wykładni art. 129 ust. 2 p.o.ś.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 i art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

